

2. A MADOSZ Brassó – székelyföldi újjászervező bizottságának kiáltványa. (Részlet.) Brassó, 1944. október 4.

Magyarok!

Az önkényuralom megdőlte újból lehetőséget adott számunkra, hogy nyilvánosan szóljunk hozzátok.

Augusztus 23. történelmi fordulópont a román és az erdélyi magyar nép életében. A Nemzeti Demokrata Tömbbe tömörült pártok kemény küzdelme és a győzedelmes Vörös Hadsereg súlyos csapásai folytán megsemmisült a zsnarkuralom. Nekünk is megadatott, hogy a Románia Magyar Dolgozók Országos Szövetsége, a MADOSZ eddig földalatt vívott harcába széles néprétegeinket is bekapcsolhassuk.

A MADOSZ, a magyar demokrácia tántoríthatatlan harcosa, már a háború előtt mindent elkövetett, hogy a magyarságot egyetlen népi szervezetbe tömörítse. Tudatában voltunk, hogy egészséges népi politikát csak a széles néprétegek bevonásával valósíthatunk meg. Határozottan állást foglaltunk a revizionista lélekmérgezés ellen, amelynek egyetlen célja volt, hogy ellentéteket szítva Délkelet-Európa nemzetei között, földünket a német fasizmus szovjetellenes háborújában felvonulási tereppé tegye. A MADOSZ az elsők között tiltakozott a [második] bécsi döntés ellen, amely az erdélyi nép akaratát semmibe véve, Erdély földjét szétszaggatta és a hitleri német imperializmus háborús zsarolásának eszközévé tette. A MADOSZ minden erejéből támogatja Észak-Erdély népének s így a román néppel együtt magyar és székely testvéreinknek is felszabadítását a hitleri banditák és a reakciós magyar mágnások uralma alól. [...]¹

Magyar testvérek!

A 25 éves kisebbségi sors megtanított arra, hogy az ellenséget először saját sorainkból kell kiküszöbölnünk. Minden becsületes magyarnak kötelessége, hogy leleplezze népünk árulóit. Üldözzétek a gyilkos Hitler-Horthy-rendszer aljas szolgálóit, a hitleristákat és nyilasokat és szolgáltassátok ki őket a hatóságoknak. Ezek az orgyilkosok okozták minden szenvedéseteket. Meg kell bűnhődniök!

A MADOSZ demokratikus népi erőinek összefogásáért minden becsületes magyar zászlója alá hív. Testvéri jobbunkat nyújtjuk a magyar társadalom szabadságot és demokráciát akaró minden rétege felé. De nem foglalhatnak helyet sorainkban az önkényuralom hitlerista és horthysta néparuló kiszolgálói. Tudjuk, hogy nehéz megpróbáltatásoknak vagytok kitéve. De ne felejtsetek el, hogy ezek a szenvedések néparulóink múltban követett bűnös politikájából erednek. Fogjunk össze, hogy a román nép demokratikus tömegeivel együtt leleplezzük és ártalmatlanná tegyük a soraikban még mindig meglévő fasiszta provokátorokat. Ezzel a fájdalmas kilengéseket csírájukban fojtjuk el. Használjatok fel minden eszközt az alig megszületett népi szabadság megszilárdítására. Tépjétek ki lelketekből, hogy még valaha is újból felütheti a fejét a sovinizmus átka, amely Erdély népeit egymással szembe tudta ugrasztani. Hallgattassatok el mindenkit, aki a véglegesen elmúlt világ után sóhajtozik, hogy letérítsen utatokról. Harcoljatok a rémhírterjesztők ellen. Segítsétek elő minden eszközzel a háború befejezését. Így egyszer s mindenkorra leszámolunk a szabadságnak és a népek közötti együttműködés ellenségeivel s eltöröljük a gyűlölködés, faji megkülönböztetés és elnyomás régi világának utolsó maradványait is. [...]²

1 A kihagyott részben ostorozzák a náciakat és a nyilasokat, a magyarországi „testvéreket” pedig felszólítják, hogy forduljanak szembe Hitlerrel.

2 A kihagyott részben a magyar munkásokhoz és parasztokhoz szólnak a kiáltvány aláírói.

Magyar polgárok és értelmiségiek!

Hárítsátok el fejtek felől a rátok már-már kimondott ítéletet. A történelem még egy utolsó alkalmat kínál számotokra. Ragadjátok meg ezt a lehetőséget. Feledjétek el az önérdek kicsinyes önzését, hogy a nép egésze javára hasznos alkotómunkát fejthessetek ki. Csak ezzel érdemlitek ki népünk megbecsülését. [...] ³

Magyarok!

Minden magát demokratának valló magyarnak a MADOSZ-ban a helye. Gazdasági érdekeinket a munkásegység alapján álló szakszervezetek és a foglalkozási ágak egyéb demokratikus érdekképviselői védik. Felhívunk minden magyar dolgozót, hogy lépjen be a foglalkozásának megfelelő szakszervezetbe és ott saját érdekének megvédésén kívül érezze kötelességének a más ajkú testvéreinkkel való baráti viszony kimélyítését is.

A MADOSZ újjászervezési munkája megindult már. Lépéseket tettünk napilapunk megindítása érdekében ⁴ is s így módunkban lesz rendszeresen szólani hozzátok ezen az úton is. Mint a múltban, a MADOSZ ma is készen áll minden őszinte demokratikus kezdeményezés támogatására. Örömmel üdvözli a Romániai Kommunista Pártnak egy Nemzeti Demokrata Arcvonal létesítésére irányuló állásfoglalását, hogy így a fasiszmus ellen viselt harcban az ország összes őszinte demokratikus erői tömörülhessen, egy széles demokratikus kormány megvalósítása érdekében.

Fel a küzdelemre a népi egységért, a demokratikus magyarságért, a román néppel való őszinte együttműködésért, Erdélynek a hitleri és horthysta elnyomás igájából való felszabadulásáért.

Éljen a román és magyar nép közös harca a fasiszta hitleri és horthysta elnyomók ellen!

Éljen a román demokratikus erők harca a fasiszta maradványok ellen!

Éljen a romániai demokratikus erőknek a Nemzeti Demokratikus Arcvonalba való tömörülése!

Éljen a fasiszmus ellen harcoló Vörös és Román Hadsereg!

Éljen a független és demokratikus szabad Románia!

A MADOSZ Brassó–Székelyföldi Ujjászervező Bizottságának nevében:

Kurkó Gyárfás, kisiparos

Kiss Gyula, székely alkalmazott

Ördögh Sándor, munkás

Bara Samu, kisiparos

Lőrincz László, el... [?]

Márton István, földműves

Demeter András, székely alkalmazott

Dávid Sándor, kisiparos

Kató József, kisiparos

Szemlér Ferenc, író

Mester Dániel, földműves

Pozsár András, munkás

Portik Ferenc, kisiparos

Lovász Ilona, magántisztviselő

Dr. Szabó Zoltán, orvos

Egy magánszemély iratai között, alig olvasható, szakadt példány alapján közli Töttössy Istvánné: A Romániai Magyar Népi Szövetség története (1944-1953), Budapest, 1986. bölcsészdoktori disszertáció, III. rész, mellékletek, 438-444. o.

³ A kihagyott részben a magyar nőkhöz és az ifjúsághoz szólnak a kiáltvány aláírói.

⁴ Az MNSZ első, hivatalos napilapja a brassói Népi Egység volt, amelynek első száma 1944. október 22.-én jelent meg.